

PS-I.431.1.9.2012.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

**Placówka opiekuńczo – wychowawcza typu rodzinnego
pn. Rodzinny Dom Dziecka w Chociulach 73; 66-200 Świebodzin**
prowadzona przez Fundację im. Janusza Korczaka w Marwicach

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2011, Nr 149, poz. 887 z późn. zm.) Zespół kontrolny w składzie:

- Agnieszka Kraska – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 190-1/2012 z dnia 24 maja 2012r. – przewodnicząca Zespołu kontrolnego;

- Elżbieta Szwonka - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 190-2/2012 z dnia 24 maja 2012r. – członek Zespołu kontrolnego

przeprowadził w dniu 30 maja 2012 roku kontrolę problemową w trybie zwykłym.

Przed przystąpieniem do kontroli Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

(Dowód: akta kontroli str. 1-4)

Kontrolę przeprowadzono w obecności p. Leokadii Piechockiej - dyrektora placówki.

Zakresem kontroli objęto sposób zapewnienia dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych stosownych do wskazań dla dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Ocenie poddano następujące zagadnienia:

1. zatrudnienie w placówce (kwalifikacje osób sprawujących opiekę)
2. diagnoza psychofizyczna dziecka;
3. plan pomocy dziecku (sporządzenie i modyfikowanie);
4. karty pobytu wychowanka;
5. Zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka;
6. oddziaływania specjalistyczne.

Podczas czynności kontrolnych dokonano analizy dokumentacji wychowanków oraz kwalifikacji osób sprawujących opiekę.

Rodzinny Dom Dziecka w Chociulach posiada 8 miejsc dla wychowanków. W dniu kontroli w placówce przybywało 8 dzieci w wieku od 3 do 19 lat, z tego troje posiadało opinie i orzeczenia Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej wraz z zaleceniami do różnego rodzaju oddziaływań specjalistycznych, co stanowi 37,5 % ogółu wychowanków. Jedno dziecko ponownie (poprzednio w 2008) zostało zgłoszone do Poradni Psychologiczno –Pedagogicznej i zostało przebadane, do dnia kontroli placówka nie posiadała jeszcze opinii. 4 z tych dzieci pochodziło z terenu powiatu międzyrzeckiego i 4 z miasta Zielona Góra.

(Dowód: akta kontroli str. 5-18)

Ocena skontrolowanej działalności

1. Zatrudnienie kadry

W celu zbadania zgodności zatrudnienia z wymogami określonymi w przepisach prawa skontrolowano akta osobowe osób sprawujących opiekę.

Jak ustalono w toku kontroli placówka zatrudniała dyrektora i osobę do pomocy. Zarówno dyrektor jak i osoba do pomocy posiadają wymagane w przepisach prawa kwalifikacje. Państwo Leokadia i Stanisław Piehoccy ukończyli szkolenie kwalifikacyjne dla kandydatów na prowadzenie rodzinnego domu dziecka i posiadają zaświadczenie wydane przez Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Gorzowie Wlkp. z dnia 08.10.2010 r.

W związku z powyższym nie stwierdzono uchybień.

(Dowód: akta kontroli str. 19-22)

2. Diagnoza psychofizyczna dziecka

W trakcie kontroli dokonano analizy dokumentacji wychowanków dotyczącej sporządzenia diagnozy psychofizycznej dziecka. Z ustaleń wynika, że diagnoz, o których mowa w § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, nie sporządzono. Wskazany przepis prawa nie zwalnia placówek rodzinnych z obowiązku sporządzania przedmiotowych diagnoz, mimo iż nie precyzuje kto faktycznie sporządza te diagnozy (jeżeli placówka rodzinna nie zatrudnia psychologa ani pedagoga).

Placówka w planowaniu oddziaływań w stosunku do wychowanka posługuje się diagnozami zawartymi w opiniach sporządzonych przez Poradnie Psychologiczno–Pedagogiczne (PPP). Diagnozy te koncentrują się przede wszystkim na sferze związanej z edukacją i nie zawierają zapisów określonych w ww. rozporządzeniu. W pozostałych dokumentach (karta pobytu i IPP) znajdują się odniesienia do zaleceń sformułowanych przez specjalistów z PPP.

Brak sporządzonych diagnoz stanowi istotne uchybienie w funkcjonowaniu jednostki.

(Dowód: akta kontroli str. 23-25)

3. Plan pomocy dziecku

Spośród wychowanków ze wskazaniem do terapii wszyscy posiadają indywidualny plan pracy lub plan pomocy dziecku. Plany te są modyfikowane zgodnie z przepisami prawa, tj. nie rzadziej niż co 6 miesięcy. W dniu kontroli w dokumentacji dzieci znajdowały się zarówno indywidualne plany pracy, jak i plany pomocy dziecku. Sytuacja ta wynika ze zmiany przepisów prawa – od stycznia br. wprowadzono obowiązek opracowywania planów pomocy dziecku. Dla wychowanków, którym modyfikacji planu dokonywano w 2012 roku sporządzono plan na nowych zasadach.

Losowo wybrana dokumentacja wychowanków posiadających wskazania do terapii wskazuje, że plany pomocy dziecku opracowywane są z uwzględnieniem potrzeby zajęć terapeutycznych. Plany zawierają opis działań krótkoterminowych koniecznych do podjęcia, zmierzających w konsekwencji do osiągnięcia celu długoterminowego. Działania zaplanowane dla każdego ze skontrolowanych wychowanków wynikają ze wskazań do terapii zawartych w opiniach PPP, a dokumentacja potwierdza, że dzieci te odbywają wymaganą terapię poza placówką lub też na terenie domu. Plany są modyfikowane na bieżąco wraz ze zmieniającą się sytuacją dziecka. Przy sporządzeniu planów pomocy dyrektor placówki rodzinnej nie był wspierany przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z terenu powiatu, gdyż żadne z dzieci umieszczonych w placówce nie pochodzi z powiatu świebodzińskiego, na którym położona jest placówka.

Nie stwierdzono uchybień w zakresie sporządzania planów pomocy stosownych do wskazań wychowanka oraz aktualizowania tych planów.

(Dowód: akta kontroli str. 23-25)

4. Karty pobytu wychowanka

Jak ustalono podczas kontroli, wszystkie dzieci miały prowadzone karty pobytu w okresie od marca (tj. od miesiąca powstania rodzinnego domu dziecka) do końca 2011 roku oraz od stycznia br. do dnia kontroli. Karty pobytu są skonstruowane zgodnie z § 17 ust. 2 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej – zawierają informacje o znaczących dla dziecka wydarzeniach, postępach w nauce szkolnej, stanie zdrowia dziecka oraz ocenę aktualnej sytuacji dziecka.

W wyniku analizy stwierdzono, że we wszystkich skontrolowanych kartach pobytu (adekwatnie do czasu pobytu wychowanka w placówce) są zapisy dotyczące pojawiających się trudności w poszczególnych obszarach funkcjonowania wychowanka oraz działań terapeutycznych, organizowanych dla wychowanka. Zapisy zawarte w karcie pobytu mają odzwierciedlenie w planach pomocy.

Nie stwierdzono uchybień w zakresie sporządzania i aktualizowania kart pobytu wychowanków

(Dowód: akta kontroli str. 23-25)

5. Oddziaływania specjalistyczne

Jak ustalono w toku kontroli w placówce prowadzone są zajęcia indywidualne przez psychologa. Psycholog prowadzi swoje zajęcia na terenie domu 2 razy w miesiącu przez 2,5 godziny. Jak poinformowała dyrektor, zajęcia polegają na przeprowadzaniu rozmów terapeutycznych oraz ćwiczeń wyciszających, relaksujących. Ponadto, wychowankowie uczestniczą w terapii logopedycznej, pedagogicznej oraz w zajęciach socjoterapeutycznych, odbywających się poza placówką na terenie szkół lub Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Dzieci uczestniczące w terapii poza placówką, kontynuują na terenie domu oddziaływania terapeutyczne zalecone przez specjalistów.

Z badanej dokumentacji wynika, że dla 100% wychowanków, którym zalecono specjalistyczne oddziaływania terapeutyczne, zapewnia się dostęp do wymaganej terapii.

W toku kontroli ustalono, że dla 100% wychowanków, którym wskazano konieczność udziału w zajęciach wyrównawczych na terenie szkoły placówka zapewnia uczestnictwo. Ustalono również, że dla 100% wychowanków posiadających wskazanie do terapii, terapia jest prowadzona, zgodnie z potrzebami. W placówce typu rodzinnego arkusze badań i obserwacji nie są wymagane.

W realizacji tego zadania nie stwierdzono uchybień.

(Dowód: akta kontroli str. 23-25)

6. Zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka

W placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego oceny sytuacji dziecka dokonuje dyrektor w porozumieniu z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej właściwym ze względu na położenie placówki (zgodnie z art. 139 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej). W posiedzeniach zespołu uczestniczyli oprócz dyrektora placówki, przedstawiciele Ośrodka Adopcyjnego w Gorzowie Wlkp., Prezes Fundacji im. Janusza Korczaka w Marwicach, pracownik socjalny z PCPR w Międzyrzeczu, asystent rodzinny – OPS Skwierzyna (w celu dokonania oceny dzieci pochodzących z terenu powiatu międzyrzeckiego). Nie uczestniczył przedstawiciel organizatora pieczy zastępczej z powiatu Świebodzińskiego, właściwego ze względu na położenie placówki. (art. 139 ust. 1 ww. ustawy) oraz z terenu Miasta Zielona Góra, chociaż w placówce umieszczono 4 dzieci z terenu Miasta.

Posiedzenia te odbywały się nie rzadziej niż co pół roku, zatem terminy tych posiedzeń są zgodnie z przepisami. Po posiedzeniach dokonywano modyfikacji indywidualnego planu pracy z wychowankiem. Nie sporządzano odrębnej opinii dotyczącej zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce, jednak ocena taka zawarta jest w planach pracy.

Z kontroli wynika, że indywidualne plany pracy analizowanych wychowanków w obszarze dotyczącym uczestnictwa w zajęciach wychowawczych, kompensacyjnych zostały zmodyfikowane po posiedzeniach Zespołu, o ile zespół stwierdzał konieczność modyfikacji, co miało miejsce w 2 przypadkach. Nie stwierdzono zatem nieprawidłowości w zakresie uwzględniania wniosków zespołu przy modyfikowaniu planów pracy.

WNIOSKI

W objętym tematyką kontroli obszarze nie stwierdzono uchybień w zakresie dotyczącym zapewnienia opieki nad wychowankami w czasie zajęć wychowawczych oraz jakości prowadzonej dokumentacji, modyfikowania planów pomocy dziecku/indywidualnych planów pracy. Kontrola wykazała, że placówka zapewnia wychowankom dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych stosownie do wskazań dla dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Stwierdzono istotne uchybienie, polegające na tym, że w placówce nie są sporządzane diagnozy psychofizycznych dla wychowanków.

Osoba odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości jest Dyrektor jednostki. Stwierdzone uchybienie skutkować może zagrożeniem niewłaściwymi oddziaływaniami wychowawczymi, nieprawidłowo prowadzoną pracą wychowawczą lub terapeutyczną lub jej brakiem.

Na podstawie art. 125 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Wojewoda po przeprowadzeniu kontroli może wydać zalecenia pokontrolne. W związku z powyższym zalecam:

1. sporządzenie diagnoz psychofizycznych dla wychowanków placówki.

Pouczenie

Podmiot prowadzący placówkę opiekuńczo-wychowawczą, któremu wydano zalecenia pokontrolne może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń przedstawia

stanowisko w sprawie ich uwzględnienia. Podmiot, któremu wydano zalecenia jest obowiązany w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń.

W przypadku niepodjęcia lub niewykonania czynności wynikających z zaleceń pokontrolnych mających na celu ograniczenie lub likwidację stwierdzonych istotnych uchybień lub nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówki opiekuńczo—wychowawczej, wojewoda może orzec o czasowym lub stałym cofnięciu zezwolenia na prowadzenia tej placówki.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO
Małgorzata Krasowska-Marczyk
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej